

Kvinna till Kvinna

Effektrapport 2014

**Kvinna till Kvinna och året som gick: Hårdnande klimat och livsviktigt
stöd till kvinnorättsförsvarare**

Kontakt: Petra Tötterman Andorff
Adress: Slakthusplan 3, SE-121 62 Johanneshov, Sweden
E-mail: petra.totterman.andorff@kvinnaatillkvinna.se
Telefon: 08-588 89 142

Effektrapport 2014: Hårdnande klimat och livsviktigt stöd till kvinnorättsförsvarare

1. Överblick av året som gick: Hårdnande klimat och livsviktigt stöd till kvinnorättsförsvarare.....	1
2. Samarbete med lokala kvinnorättsorganisationer, forskning och informationsspridning huvudstrategier	4
3. Vad Kvinna till Kvinna åstadkom under 2014.....	7
4. Kapacitet och kunnande för att uppnå uppsatta mål.....	12
5. Så vet Kvinna till Kvinna att organisationen gör framsteg.....	15

1. Överblick av året som gick: Hårdnande klimat och livsviktigt stöd till kvinnorättsförsvare

Kvinna till Kvinna till Kvinna:s arbete präglas av långsiktighet och nära samarbete med kvinnorättsorganisationer i fyra konfliktdrabbade områden. Kvinna till Kvinna till Kvinna:s arbete och resultat påverkas av politiska, sociala och ekonomiska förändringar samt av sin egen och dess partners kapacitet och framgång. Det innebär att även till synes små resultat kan ta tid att åstadkomma. Att behålla status quo i tider av backlash mot kvinnors rättigheter är en framgång i sig. Att arbeta i konfliktområden är vidare en utmaning då förutsättningarna för Kvinna till Kvinna och samarbetsorganisationers arbete ständigt förändras.

Under 2014 hårdnade klimatet för de som står upp för kvinnors rättigheter. Därför har Kvinna till Kvinna till Kvinna:s stöd till kvinnorättsförsvare varit än mer relevant och livsviktigt. 2014 var ett utmaningarnas år för samarbetsorganisationerna. Ebolautbrott i Västafrika, bombningar av Gaza, Islamiska statens frammarsch i Irak, krig i Syrien, översvämningar på Balkan och hatkampanjer i södra Kaukasien.

I skuggan av dessa prövningar hårdnade också kampen för kvinnors rättigheter. Utrymmet för det civila samhället krymper i oroshärdar och kvinnors rättigheter kringskärs. Samtidigt bär kvinnorättsförsvare ofta nyckeln till förändring genom sitt outtröttliga arbete för fred, försoning och samarbete över konfliktgränser.

Vikten av ett starkt och engagerat civilsamhälle kan också vara skillnaden mellan liv och död. Det blev tydligt i Liberia under sommaren 2014. Kvinna till Kvinna var en av de internationella organisationer som stannade kvar i landet, stöttade sina samarbetsorganisationer i kampen mot ebola. Tillsammans kunde vi bidra till att information om hur smittan kan stoppas nådde kvinnor som vårdade sjuka, såväl i slumområden som i avlägsna byar.

Det är med denna bakgrund som våra resultat från 2014 ska ses.

Kvinna till Kvinna vill uppnå en värld med hållbar fred

Kvinna till Kvinna stärker kvinnor i krig och konflikter för att deras säkerhet, makt och inflytande ska öka. Detta görs genom samarbete med kvinnorättsorganisationer som på olika sätt strävar efter att kvinnor ska ta plats i arbetet för återuppbyggnad efter konflikt och för hållbar fred.

Kvinna till Kvinna:s vision är:

- En värld där det råder hållbar fred byggd på demokrati och jämställdhet, och där konflikter hanteras med ickevåldsmetoder;
- En värld där mänskliga rättigheter respekteras och alla människor kan känna trygghet och säkerhet;
- En värld där kvinnor har makt och inflytande över beslut och är fullvärdiga aktörer i samhällsutvecklingen

I Kvinna till Kvinnas *Värderingar*¹ beskrivs organisationens utgångspunkter och syn på jämställdhet, konflikt och våld, ett vidgat säkerhetsbegrepp, civilsamhället, kvinnors organisering och deltagande.

Kvinna till Kvinna har tre instiftade ändamål med sin verksamhet.

- I. att genomföra projekt i krigs- och konfliktområden som främjar kvinnors självförtroende och självkänsla, kvinnors psykosociala och/eller fysiska hälsa eller medverkar till att främja kvinnors deltagande i uppbyggnaden av ett demokratiskt civilt samhälle.
- II. att främja studier och forskning kring effekterna av krig och väpnade konflikter för kvinnor.
- III. att föra ut fakta och information kring krigets effekter och skapa opinion för fredlig konfliktlösning med civila metoder.

Kvinna till Kvinnas vision (se ovan) visar riktningen för organisationen. Kvinna till Kvinna har dessutom fem strategiska mål för sitt arbete som varar över en femårsperiod. Målen i den nuvarande planen (2011-2015) är:

1. Kvinna till Kvinna är en stark aktör inom fred och säkerhet, enskilt och tillsammans med sina samarbetsorganisationer
2. Kvinna till Kvinna är en etablerad kunskapsorganisation inom "kvinnor fred och säkerhet"
3. Kvinna till Kvinna har institutionell och finansiell hållbarhet
4. Kvinna till Kvinna är aktiv i flera relevanta konfliktområden
5. Kvinna till Kvinna står för ett väldefinierat partnerskap

Genom att uppfylla dessa mål kan Kvinna till Kvinna nå ut bredare och med större kraft få ut sina budskap samt ge ett bättre och mer omfattande stöd till kvinnorättsaktivister och organisationer som i sin tur levererar tjänster och påverkar beslutsfattare för att främja kvinnors rättigheter.

Kvinna till Kvinna stärker och söder lokala kvinnorättsorganisationer i krigsdrabbade områden

Kvinna till Kvinna är en svensk kvinnorättsorganisation som stödjer över 130 kvinnorättsorganisationer i 17 länder i Central- och Västafrika, Mellanöstern, Södra Kaukasien och Västra Balkan. Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer arbetar på olika sätt för kvinnors rättigheter och fred.

Kvinna till Kvinna stödjer kvinnorättsorganisationer finansiellt och med kapacitetsutveckling, både tematiskt och med organisationsstärkande aktiviteter. På detta sätt bidrar Kvinna till Kvinna till att stärka sina samarbetsorganisationers kapacitet att uppnå sina mål och förbättra sitt arbete.

¹ Kvinna till Kvinnas *Värderingar*, 2015.

Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer arbetar bland annat med att:

- Motverka våld och sexuella övergrepp
- Främja dialog mellan kvinnor över konfliktgränser
- Främja mänskliga rättigheter och utbildning
- Främja kvinnors deltagande i fredsprocesser
- Främja kvinnors fysiska och mentala hälsa
- Främja kvinnors politiska deltagande

Att arbeta i konfliktdrabbade områden är utmanande och innebär att förutsättningarna för Kvinna till Kvinna och samarbetsorganisationernas arbete ständigt förändras. Kvinna till Kvinna gör därför regelbundna säkerhets- och riskanalyser för att värna sin personal och sina partners säkerhet och för att kunna anpassa verksamheten till den rådande situationen.

Valet av samarbetsorganisationer styrs av Kvinna till Kvinnas kriterier för finansiellt stöd av organisationer². Dessa är bl.a. att:

- Organisationen och dess projekt måste vara i linje med Kvinna till Kvinnas strategier och mål.
- Organisationen är beredd att samarbeta med andra organisationer eller nätverk, även från andra etniska/nationella grupper och parter i konflikten, även om de, under rådande omständigheter, inte känner att ett sådant samarbete är möjligt.
- Organisationen har eller är villig att utveckla organisatoriska strukturer som kännetecknas av öppenhet, ansvar, delaktighet, inflytande och icke-diskriminering.
- Organisationen besitter administrativ kompetens eller vilja att skaffa sig sådan kompetens. Organisationen behöver vara välfungerande och ha potential att utvecklas vidare.
- Långsiktighet, organisationen är beredd och har kapacitet att nå resultat bortom projektverksamheten.
- Organisationen har stöd från, eller har sökt stöd från, andra givare.

Kvinna till Kvinna grundades 1995 av IKFF, Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet och Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen. Eftersom Kvinna till Kvinna är en insamlingsstiftelse har den inga medlemmar. Däremot stöds Kvinna till Kvinna av ett stort antal svenska organisationer, som åtagit sig att sprida information om verksamheten till sina medlemmar. Organisationen har också ett stort antal informatörer som på olika sätt hjälper till att sprida information om Kvinna till Kvinna och om dess budskap på frivillig basis.

² Kriterier för finansiellt stöd till samarbetsorganisationer, Kvinna till Kvinnas programhandbok.

2. Samarbete med lokala kvinnorrättsorganisationer, forskning och informationsspridning huvudstrategier

Kvinna till Kvinna har alltså tre instiftade ändamål med sin verksamhet som är listade ovan. Genom dessa tre mandat jobbar Kvinna till Kvinna mot sin vision och för att uppnå sina strategiska mål.

Program i konfliktdrabbade områden: samarbete med lokala kvinnorrättsorganisationer

Finansiellt

Kvinna till Kvinna stödjer sina samarbetsorganisationer genom två typer av finansiering; kärnstöd och projektstöd. Med kärnstöd menas stöd till organisationernas centrala och administrativa kostnader, inklusive personalkostnader, kontor, utrustning och kommunikation. Kärnstöd möjliggör att organisationerna kan delta i kapacitetsstärkande aktiviteter anordnade av Kvinna till Kvinna eller andra aktörer. Projektstöd går till samarbetsorganisationers specifika aktiviteter inklusive personalkostnader och administrativa kostnader kopplade till genomförandet av dessa aktiviteter. I de flesta fallen stöder Kvinna till Kvinna organisationerna med både kärnstöd och projektstöd.

Kvinna till Kvinna har kontrakt med samarbetsorganisationer som gäller från ett par månader upp till flera år. Längden på avtalen beror på Kvinna till Kvinnas bedömning av organisationens kapacitet och behov samt på Kvinna till Kvinnas kontrakt med sina givare.

Kapacitetsutveckling

För att stärka sina samarbetsorganisationers kapacitet att uppnå resultat och förbättra sitt arbete, stödjer Kvinna till Kvinna dem med kapacitetsutveckling inom områden såsom projektledning, kommunikation, ekonomisk förvaltning och hållbarhet och tematisk kompetens.

Tematiskt stöd

Kvinna till Kvinna arrangerar utbildningar, workshops, studiebesök och utbyten etc för sina samarbetsorganisationer inom tematiska områden relevanta för deras arbete. Dessa kan exempelvis vara inom genusbaserat våld, kvinnors roll i fredsförhandlingar, påverkansarbete, sociala medier och säkerhetsfrågor. Genom detta förbättras samarbetsorganisationernas kunskaper, metoder och verktyg för att implementera projekt inom sina områden. När samarbetsorganisationernas tematiska expertis stärks blir de också i högre grad inbjudna och inkluderade av beslutsfattare att påverka i politiska processer gällande deras expertområden.

Organisationsutveckling

Kvinna till Kvinna har regelbunden dialog med sina samarbetsorganisationer om deras organisatoriska styrkor, svagheter och behov av anpassat stöd för att utvecklas ytterligare i detta avseende. Kvinna till Kvinna arrangerar utbildningar och workshops för att stärka samarbetsorganisationernas institutionella kapacitet. Det handlar om projektplanering och resultatuppföljning, insamling, kommunikation, ekonomisk förvaltning och interndemokrati, vilka alla är viktiga områden för en organisations välmående och utveckling.

Nätverkande

Kvinna till Kvinna vill stärka ett brett spektrum av kvinnorrättsorganisationer som på olika sätt arbetar för att åstadkomma en fredlig utveckling, kvinnors lika deltagande och skydd av kvinnors mänskliga rättigheter. I alla regioner där Kvinna till Kvinna arbetar är det civila samhället, och kvinnorrätts-rörelsen i synnerhet, svagt. Baserat på forskning och Kvinna till Kvinna egen erfarenhet, är det Kvinna till Kvinnas övertygelse att en aktiv kvinnorörelse är nyckeln till förbättringar av kvinnors rättigheter och deltagande i samhället. Kvinna till Kvinna uppmuntrar och möjliggör därför nätverkande och samarbete mellan sina samarbetsorganisationer och andra aktörer i det civila samhället. Kvinna till Kvinna samlar sina samarbetsorganisationer för olika aktiviteter, bjuder in dem till konferenser och studiebesök för att interagera och lära av andra relevanta aktörer. Kvinna till Kvinna finansierar också särskilda samlingsaktiviteter mellan samarbetsorganisationer. Genom detta bidrar Kvinna till Kvinna till ökad solidaritet mellan kvinnoorganisationer och stärker det civila samhällets röst.

Lokalt ägarskap

Kvinna till Kvinnas samarbete med lokala kvinnorrättsorganisationer baseras på principen om lokalt ägarskap, vilket betyder att Kvinna till Kvinna tror att samarbetsorganisationerna själva har nyckeln till sin utveckling. Detta manifesteras genom att samarbetsorganisationerna själva sätter agendan för sitt arbete och är de som både identifierar problem och lösningar. Samarbetsorganisationerna varierar i storlek och tematiskt fokus och använder sig av en mängd olika metoder för att uppnå sina mål. Kvinna till Kvinnas roll är att ha ett nära och utmanande samarbete med samarbetsorganisationerna med syfte att stärka deras kapacitet, ge inspiration, utbyta kunskap och erfarenheter och möjliggöra nätverkande mellan aktörer som annars inte hade varit tillgängliga.

Informationsspridning och kommunikation

Kommunikation

Kvinna till Kvinna sprider kunskap om kvinnors situation i konfliktdrabbade områden och vikten av kvinnors deltagande i samhällsutvecklingen. Ökad medvetenhet och engagemang är avgörande för att

förändra politik till förmån för kvinnors rättigheter och deltagande. Det är också grunden för en stabil finansiering till Kvinna till Kvinna, både från myndigheter och privatpersoner.

Kvinna till Kvinna närvarar i konfliktdrabbade områden och dess nära samarbete med kvinnoorganisationer i det civila samhället ger Kvinna till Kvinna unik information och expertkunskap som organisationen sprider genom olika kommunikationsaktiviteter. Kvinna till Kvinna publicerar artiklar på sin hemsida och i den svenska och internationella pressen. Kvinna till Kvinna sprider också information via sociala medier och skriver pressmeddelanden. Seminarier anordnas och kampanjer, opinionsbildning och insamlingsaktiviteter genomförs. Kvinna till Kvinna deltar även i internationella och nationella forum där kvinnor, fred och säkerhet diskuteras. Målgruppen är svensk allmänhet samt beslutsfattare och politiker i Sverige och utomlands. Kommunikationsavdelningen erbjuder även en rad utbildningar med fokus på medieträning, bloggande och sociala medier.

Påverkansarbete

Kvinna till Kvinna främjar även kvinnors rättigheter, fred och säkerhet genom påverkansarbete på politisk nivå. För detta ändamål använder organisationen en rad olika kommunikationskanaler och metoder såsom: massmedia, sociala medier, internetbaserade kanaler och 1-1 lobbying. Det internationella och nationella påverkansarbetet sker främst genom Kvinna till Kvinna's kommunikationsavdelning. Påverkansarbetet riktar sig mot svensk riksdag och regering, Europeiska Unionen (EU), Afrikanska Unionen (AU) och FN och bygger på organisationens erfarenhet och forskning. Kvinna till Kvinna stärker sina samarbetsorganisationers påverkansarbete genom att öppna dörrar till beslutsfattare, länka organisationerna till andra påverkansaktörer i det civila samhället, gemensam lobbying med partners i vissa frågor och genom kapacitetsutveckling.

Arbete med forskning och studier

Kvinna till Kvinna har under årens lopp genomfört ett antal studier, främst riktade till beslutsfattare inom det internationella samfundet. Den första var "Engendering the Peace Process" (2000) om kvinnors deltagande (eller avsaknad därav) i fredsprocessen i Bosnien och Hercegovina och de fredsförhandlingar som ledde till Daytonavtalet 1995. För närvarande samarbetar Kvinna till Kvinna med Uppsala Universitets Freds- och Konfliktinstitution och SIPRI – Stockholm International Peace Research Institut.

Kvinna till Kvinna undersöker ständigt sätt att utveckla detta arbetsområde och forskningsarbete har för tillfället tre fokusområden:

1. Utveckla sätt att samarbeta med forskare/akademiker inom området fred och säkerhet.
2. Öka medvetenheten om kvinnors situation i konfliktdrabbade områden inom relevanta universitet och forskningsinstitutioner.

3. Identifiera luckor i forskning och kunskap kring kvinnor, fred och säkerhet.

3. Vad Kvinna till Kvinna åstadkom under 2014

Afrika

När ebolaepidemin under året drabbade Västafrika var Kvinna till Kvinna en av få internationella organisationer som stannade kvar med personal i Liberia för att bekämpa smittan. I DR Kongo bidrog Kvinna till Kvinnas långsiktiga arbete bland annat till att allt fler kvinnor deltar i fredsbyggande processer.

Demokratiska republiken Kongo: Kvinnor, medborgaskap och fredsbyggande

2014 gick Kvinna till Kvinna i mål med projektet Women, Citizenship and Peacebuilding som drivits i tre år tillsammans med International Alert och fem lokala kvinnorättsorganisationer i DR Kongo. Några exempel på resultat av detta är:

- Det finns kvinnor på flera höga positioner lokalt och regionalt – som skolledare och ministrar i provinsregeringen i Syd-Kivu.
- Fler par har registrerat sina äktenskap officiellt, vilket stärker kvinnors rätt till arv.
- Fler familjer skickar sina flickor till skolan.
- En del familjer har börjat dela upp sin budget, i stället för att mannen ska ha hela kontrollen.
- Kvinnor som deltagit i diskussionsgrupper gör oftare sina röster hörda, såväl i kontakt med beslutsfattare som i samhället.

Liberia: stöd i Ebolakrisen

Nio av tio samarbetsorganisationer till Kvinna till Kvinna, samt ytterligare två, fick stöd för att arbeta mot Ebola. Här är några exempel på det arbete som genomfördes.

- **The West Point Women for Health and Development Association (WPWHDO)** Kvinna till Kvinna stödde WPWHDO med utbildning så att de kunde utbilda 50 personer som genomförde intensiv medvetandehöjning och förebyggande kunskap i West och Slipway Townships i Monrovia. Kvinnorna i deras läs- och skriv- program fick lära sig hur de kunde skydda sig från Ebola, med tanke på att kvinnor är de första som tar hand om sjuka. De genomförde också utbildning av 400 kvinnor i deras hem.
- **The Women Rights Watch (WORWA)** arbetade med Ebola prevention i 20 samhällen i Buchanan City (Grand Bassa) genom mobiltelefoni. De arrangerade också möten i stadshuset där kvinnor kunde diskutera hur Ebola krisen påverkade våld i hemmet och kvinnors ekonomiska situation, samt identifierade kvinnor och familjer som tvingades gömma sig på grund av stigmatisering. Eftersom våldet i hemmen ökade under krisen så fortsatte

detta arbetet med hjälp av en påverkanskampanj för att följa upp och anmäla fall.

- **The Committee for Peace and Development Advocacy (COPDA)** arbetade med prevention genom radiosändningar och gräsrotsarbete där information och hygienmaterial delades ut till kvinnor i sex samhällen i Nimba County. De samarbetade också med lokala ledare för att säkerställa effektivitet i arbetet mot Ebola.

Mellanöstern

För Mellanösterns kvinnor var 2014 ett år med mycket stora utmaningar och motgångar. Islamiska Statens brutala framfart satte skräck i stora delar av regionen, Gaza bombades och konflikten i Syrien fortsatte med oförminskad styrka.

Krisen i Syrien

Kvinna till Kvinna tillsatte under året ett team för att jobba med fokus på flyktingar från Syrien. Stöd gavs till organisationer i Libanon, Jordanien, Turkiet och Irak för att erbjuda syriska flyktingkvinnor möjlighet till utbildning, bearbetning av trauman och skydd från våld. I Tripoli i Libanon, nära gränsen till Syrien, arbetar till exempel LECORVAW med syriska kvinnor för att öka kunskapen om lokalt fredsbyggande, barnäktenskap och könsbaserat våld.

Tillsammans med syriska kvinnor och den internationella kvinnorörelsen krävde Kvinna till Kvinna att kvinnor skulle delta i fredsförhandlingarna i Geneve. Förhandlingarna behöver inkludera parter som inte tar till vapen, och att det civila samhällets och kvinnors erfarenheter måste tas i beaktande. Då arbetet i sig skapade öppningar för detta, havererade tyvärr hela processen för fredsförhandlingar.

Positiv utveckling i Jordanien

En positiv lagändring kom till där civila rättigheter nu garanteras för barn till mödrar med jordanskt medborgarskap, men där fadern har av en annan nationalitet. Kvinna till Kvinna och Arab Women Organisation bidrog till detta.

Kamp mot Jafaari-lag i Irak

Lagändring för att sänka flickors ålder vid äktenskap till nio år och förbjuda kvinnor att lämna hemmet utan tillstånd från make, Jaafari-lagen, stoppades tills vidare. På ett studiebesök i Sverige i april fick irakiska kvinnorrättsförsvarare möjlighet att skapa uppmärksamhet i media kring lagen. I ett öppet brev till utrikesminister Carl Bildt vädjade de irakiska kvinnoorganisationerna om att Sverige skulle använda sina goda relationer med Irak och reagera mot lagförslaget. Carl Bildt lovade att göra sitt yttersta för att motverka att lagen kom till stånd.

Södra Kaukasien

Hårdare lagar och förföljelse av aktivister gjorde 2014 till ett tufft år för kvinnorrättsförsvarare i södra Kaukasien. Kvinna till Kvinna fokuserade på att skapa mötesplatser för att möjliggöra samarbeten, nätverk och inspiration.

Viktig lag i Georgien

En lag mot diskriminering antogs i maj för att skydda hbtq-personer. Women's Initiative Supporting Group har arbetat för lagen då intolerans och diskriminering mot homo-, bi-, och transpersoner fortsätter att vara ett utbrett problem i Georgien.

Stödet till Kvinnorrättsförsvarare viktigt efter våldsam attack i Armenien

Stödet från Kvinna till Kvinna att stödja sina samarbetsorganisationer igenom motgångar är viktigt. Både finansiellt och som strategisk partner som manifesterar sin feministiska solidaritet. Detta blev återigen tydligt när Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisation Society Without Violence (SWV), arrangerade ett möte i Jerevan om hur jämställdhet kan integreras i skolundervisningen. Mötet förstördes av nationalisterna som ropade slagord och försökte ta sig in med våld. Den hatkampanj som drivits i media mot SWV från politiskt håll har gjort att allmänhetens inställning till organisationen förändrats drastiskt till det negativa. Direkt efter attacken uppmanade Kvinna till Kvinna myndigheterna i Armenien att vidta alla nödvändiga åtgärder för att utreda och lagföra förövarna.

Utbyte trots eskalerande konflikt

Konflikten mellan Armenien och Azerbajdzjan om regionen Nagorno-Karabach eskalerade under året. Trots omständigheterna deltog fyra av Kvinna till Kvinnas samarbetsorganisationer i ett utbyte för unga aktivister i Istanbul med deltagare från Armenien, Azerbajdzjan och regionen Nagorno-Karabach. Att dessa samarbetsorganisationer lyckades träffas under omständigheterna är ett resultat i sig.

Västra Balkan

Nationalistiska rörelser växte sig allt starkare i Europa under året, och på västra Balkan genomsyrar nationalismen hela samhället. Kvinnorrättsförsvarare som jobbar för jämställdhet möter hårt motstånd, och Kvinna till Kvinnas stöd i regionen fortsätter att vara angeläget.

Några resultat i korthet

- 560 kvinnor som blivit utsatta för våld i nära relationer fick hjälp av Macedonia Women's Rights Center – Shelter Center. Det var en ökning med 110 kvinnor jämfört med 2013.
- Sedan 2010 har antalet domstolsfall i om våld i hemmet ökat från 5 till 80 per år i Pogradeci, Albanien. Detta är ett resultat av det arbete som bland annat Une Gruaja för att informera om könsrelaterat våld, och kvinnors mänskliga rättigheter.

Upprättelse till kvinnor i Kosovo som överlevt sexuellt våld under kriget

Kosovo antog en lag som erkänner de som överlevt sexuellt våld som civila krigsoffer. Enligt lagen har de därmed bland annat rätt till gratis hälsovård, pension och utbildning. Kvinnorätts-rörelsen har arbetat länge för att de som utsätts för sexuellt våld ska räknas in i kategorin civila krigsoffer, vilka enligt lag har rätt till ekonomiskt stöd från staten. Många har inte velat att dessa kvinnor ska få stöd enligt samma lag som sårade soldater. Under 2014 skedde dock en viktig attitydförändring, bland såväl politiker som allmänhet. Sexuellt våld har varit tabubelagt, och det har varit svårt att ta upp frågan i parlamentet. Men nu definieras sexuellt våld som en krigsförbrytelse, och förövarna ses som krigsförbrytare. Kvinna till Kvinna har tillsammans med samarbetsorganisationerna Medica Kosovo, Kosova Womens Network, och UN Women jobbat länge för den här lagändringen. I januari antog Kosovo också en nationell handlingsplan för FN:s säkerhetsråds resolution 1325.

Starkare kvinnorättsrörelse i Bosnien och Hercegovina

- Kvinnorättsorganisationer kom överens om frågor att ta upp i den konstitutionella reformprocessen, och har utvecklat en strategisk handlingsplan som ska genomföras under de kommande tre åren. Att stödja kvinnors delaktighet i de konstitutionella förhandlingarna förbättrar kvinnors politiska deltagande och övergripande demokratiska reformer som är centrala för EU-anslutningsprocessen.
- Kvinnorättsorganisationer har färdigheter att hantera frågor angående det förflutna över de narrativ som är uppdelade längs enheter och krigs linjer. Som påpekats av utvärderarna, "detta är av stor betydelse i Bosnien och Hercegovinas sammanhang där samhället fortfarande är mycket fragmenterad, och där kvinnors röster behövs kring jämställdhetsfrågor som annars används för etniska och nationalistiska syften till att öka splittring".
- Kvinnorättsorganisationers kapacitet till övervakning i domstolsförfaranden i GBV har stärkts. Detta bidrar till att säkerställa rättigheterna för kvinnor som utsatts för våld, samt till övergripande rättsliga reformer.

Informationsspridning och kommunikation

Under 2014 syntes vi i allt från Postkodmiljonären i TV4 till debattartiklar i bland annat Dagens Nyheter och Aftonbladet. Här är en kort sammanfattning årets resultat inom informationsspridning och kommunikation.

Kvinna till Kvinna i medier i korthet

- **413 inslag i media:** Varav 12 debattartiklar samt 31 radio- och tv-inslag. Det är mer än ett inslag per dag. En markant ökning från 139 gånger 2013.
- **Raketökning av följare på Facebook:** Antal personer som gillar Kvinna till Kvinnas svenska Facebook-sida mer än fördubblades under 2014 från 12815 i 2013 till 25614.
- **40 procent ökning av antal besök på hemsidan:** I genomsnitt hade Kvinna till Kvinnas svenska hemsida 8 644 unika besökare per månad, jämfört med

6 180 under 2013. En ökning med 40 procent. Årets mest lästa artikel där var "Nationalismen i Europa hotar kvinnors rättigheter" som lästes av 3 546 personer. Den engelska hemsidan hade cirka 500 besökare per månad under 2014.

- **En engelsk Facebook-sida** startades i början av året för att kunna kommunicera med den icke-svenskspråkiga publiken. Vid årets slut hade den 1 767 följare. Det populäraste inlägget handlade om lanseringen av rapporten Folk, familj och fosterland som nådde över 18 000 personer.

Kvinnorättsförsvarare uppmärksammas på egen dag

Kvinna till Kvinna uppmärksammade den 29 november, den internationella dagen för kvinnorättsförsvarare. Detta gjordes genom att belysa vikten av att stå upp för dem som försvarar kvinnors rättigheter i världen. En granskning av situationen för kvinnorättsförsvarare lanserades, seminarier hölls och en hyllningsfest hölls där många framstående svenska artister uppträdde blandat med tal från kvinnorättsförsvarare från samarbetsorganisationer i Armenien och Albanien. Dagen och Kvinna till Kvinna uppmärksammades i de flesta stora svenska medier, som Dagens Nyheter, Aftonbladet, Sveriges Television och Sveriges Radio.

Kvinna till Kvinna lyfte kvinnors situation i Mellanöstern

När media fokuserar på en region där Kvinna till Kvinna finns närvarande kan personalen fungera som ögonvittnen och experter som skapar fördjupad förståelse för konfliktens orsaker. Vi lyfter hur kvinnor och civilsamhället påverkas av konflikten både på kort och längre sikt.

När Islamiska Statens framfart i Irak under sommaren skapade kaos i regionen kunde Kvinna till Kvinna rapportera på plats i Erbil och Baghdad. Personal intervjuades sammanlagt tio gånger i aktualitetsprogram i SVT, Sveriges Radio och TV4 under sommarmånaderna.

Under våren lyfte Kvinna till Kvinna hoten mot kvinnors rättigheter i Irak. Bland annat genom en pressträff med irakiska samarbetsorganisationer som besökte Sverige. Genomslaget blev stort med ett 30-tal tidningsartiklar och inslag i SR och TV4.

Forskning och studier

Under året publicerade Kvinna till Kvinna två studier.

Näthat, gatuhat och världens modigaste kvinnor

<http://kvinnatillkvinna.se/wp-content/uploads/qbank/7ea25c95b0792ca4ce01ea18bbda2d44.pdf>

Granskningen av säkerhetssituationen för kvinnorättsförsvarare från Balkan, Mellanöstern, södra Kaukasien och Sverige gjordes för att kartlägga och synliggöra deras situation och för att utveckla stödet till dem som utsatts. Och läget är

mycket allvarligt: Handlingsutrymmet för dem som försvarar kvinnors mänskliga rättigheter i världen krymper- de utsätts för hot, utpressning och våld.

Folk, familj och fosterland

<http://kvinnatillkvinna.se/wp-content/uploads/qbank/7f2cba89a7116c7c6b0a769572d5fad9.pdf>

Inför EU-valet lanserades tillsammans med Stiftelsen Expo rapporten ”Folk, familj och fosterland” som granskar nationalismens konsekvenser för kvinnor. Rapporten visar bland annat hur nationalismen sätter sin prägel på Bosnien-Hercegovina, Kroatien och Serbien, där kvinnor utsätts för påtryckningar att vara hemmafruar samtidigt som deras villkor på arbetsmarknaden försämras. Rapporten gör även nedslag i flera andra europeiska länder, däribland Sverige. För nationalistpartier som SD har jämställdhet aldrig varit ett mål. Snarare betraktas feminism som ett hot som luckrar upp nationen.

Internationella utbildningsprogrammet om kvinnor, fred och säkerhet

The International Training Programme (ITP) sprider kunskap om FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet världen över. I snitt deltar ett 80-tal personer om året i programmet. Deltagarna kommer från myndigheter, civila samhället och media i ett tiotal olika konfliktdrabbade länder. Nedan är exempel på några resultat:

- En ITP-deltagare ingick i den kvinnodelegation som satte press på parterna i Sydsudan att ge kvinnor plats i fredsförhandlingarna.
- I Colombia arbetar organisationer i civila samhället och statliga institutioner tillsammans för att ett genusperspektiv ska genomsyra implementeringen av fredsavtalet. Ett sådant samarbete startade under en ITP-kurs.
- Departementet för mänskliga rättigheter i Jemen har skapat en arbetsgrupp om resolution 1325 som ett direkt resultat av arbete genomfört av en ITP-deltagare.
- I Georgien har ITP-programmet bidragit till att handlingsplanen för hur resolution 1325 ska implementeras används i allt större utsträckning. ITP-deltagare har även varit med och tagit fram en jämställdhetspolicy för försvarsdepartementet.
- En kvinnlig ITP-deltagare har ställt upp i valet till premiärministerposten i Libyen.

4. Kapacitet och kunnande för att uppnå uppsatta mål

Nedan beskrivs resurser, kapacitet, kompetens och struktur inom och utanför Kvinna till Kvinna som bidrar till att uppnå organisationens vision och mål.

Kvinna till Kvinnas organisationsstruktur

Kvinna till Kvinnas styrelse

Kvinna till Kvinnas två instiftande organisationer - den svenska sektionen av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF) och Svenska Freds-och Skiljedomsföreningen (SPAS) - utser Kvinna till Kvinna till Kvinnas styrelse. Valen äger rum vart fjärde år. Styrelsen styr Kvinna till Kvinna i enlighet med sitt mandat och utvecklar Kvinna till Kvinnas strategiska sex-årsplan, som är det styrande dokumentet för organisationen. Våren 2013, utsåg styrelsen även en Advisory Board bestående av Peter Wallensten, Margot Wallström och Monica McWilliams, med uppgift att sprida information om Kvinna till Kvinnas verksamhet genom sina nätverk, stödja insamlingskampanjer på olika sätt, och bidra till goodwill för Kvinna till Kvinna på nationell och internationell nivå.

Ledarskap och struktur

Kvinna till Kvinna har en generalsekreterare som utgör Kvinna till Kvinnas högsta verkställande chef. På uppdrag av styrelsen driver generalsekreteraren verksamheten i enlighet med Kvinna till Kvinnas föreskrifter, mandat och syfte. Hon är också Kvinna till Kvinnas ansikte utåt. Organisationen har tre avdelningar: Resursavdelningen, Fältavdelningen och Kommunikationsavdelningen. Generalsekreteraren, de tre avdelningscheferna och cheferna för ekonomi och administration och personal bildar tillsammans en ledningsgrupp. Den biträdande generalsekreteraren är chef för Resursavdelningen och leder avdelningens verksamhet som omfattar tre inriktningar: Ekonomi och administration, Personal och Metodutveckling. Kvinna till Kvinnas programverksamhet är uppdelad i fyra regioner: Afrika, västra Balkan, Mellanöstern och Södra Kaukasien. Fältavdelningen leds av Kvinna till Kvinnas biståndschef och för varje region finns en regionchef som leder arbetet.

Interna och Externa resurser

Personal

Kvinna till Kvinnas verksamhet är beroende av kvalificerad och engagerad personal, på huvudkontoret i Stockholm och på fältkontoren i sina fyra regioner. Kvinna till Kvinnas personal har kompetens inom olika områden med koppling till Kvinna till Kvinnas arbete såsom; mänskliga rättigheter, jämställdhet, utvecklingsfrågor, fred och säkerhet, ekonomi, kommunikation, personalfrågor och forskning.

Kvinna till Kvinna utför uppdragsutbildningar inom vårt expertområde kvinnor, fred och säkerhet. För att dra nytta av lokal kunskap och expertis samt för att förankra arbetet i den lokala kontexten så har Kvinna till Kvinna lokalanställd personal på varje fält. De handlägger programstöd till partners och organiserar aktiviteter tillsammans med Kvinna till Kvinnas utsända från Sverige.

Nära och långsiktigt partnerskap

Partnerskapet med samarbetsorganisationerna är möjligt genom Kvinna till Kvinna till Kvinnas fältnärvaro. Kvinna till Kvinna träffar sina samarbetsorganisationer regelbundet och deltar i deras aktiviteter. Det gör det möjligt att bygga nära relationer med samarbetsorganisationerna och främja ömsesidigt lärande, något som Kvinna till Kvinna menar ligger till grund för de positiva resultat Kvinna till Kvinna och dess samarbetsorganisationer uppnår. Långsiktigt partnerskap är vidare en av Kvinna till Kvinnas centrala principer för sitt utvecklingssamarbete. Kvinna till Kvinna är övertygad om att hållbara resultat och samhällsförändring inte sker över en natt och att förutsägbarhet är avgörande för ett givande samarbete. Kvinna till Kvinnas långsiktiga kärnstöd stabiliserar dess samarbetsorganisationer och gör det möjligt för dem att utveckla sin organisation, driva sin egen agenda och bygga strukturer som gör deras verksamhet hållbar.

Nätverk och samarbeten

Kvinna till Kvinna har goda relationer och kontakter med ett flertal nationella och internationella organisationer som arbetar med närliggande frågor. Ex: Amnesty International, Nobel Women's Initiative, Women's International League for Peace and Freedom, Medica Mondiale, ICAN, GNWP och NGO network on WPS. Kvinna till Kvinna samarbetar gärna med andra aktörer för att få bättre genomslag i informations- och programarbetet och ser stora fördelar med samordning och gemensamma kampanjer. Detta gäller inte minst Kvinna till Kvinnas stödorganisationer, dvs organisationer som åtagit sig att sprida information om Kvinna till Kvinnas verksamhet till sina medlemmar.

För att förstärka Kvinna till Kvinnas informationsarbete i Sverige deltar organisationen aktivt i följande svenska nätverk:

1325-nätverket - information och samarbete kring FN:s säkerhetsråds resolution 1325. Där ingår Folke Bernadotte Akademin, Utrikesdepartementet, Sida, Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, Polisen, Försvarsmakten, Operation 1325, Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet och Jämställdhets- och integrationsdepartementet.

Genderforce – ett samverkansprojekt där Kvinna till Kvinna, Försvarsmakten, Polisen, MSB, FBA och Sida ingår. Genderforce arbetar för att förbättra svenska internationella insatser bland annat genom att säkra och öka kvinnors deltagande samt öka kunskapen om genus- och mångfaldsfrågor.

Pressekreterarnätverket, kontrollernätverket och metodnätverket - bestående av personal från respektive tjänstegrupp från Sidas ramorganisationer. Kvinna till Kvinna är också medlemmar i *Concord Sverige*, en plattform för civilsamhällsorganisationer med syfte att informera och påverka EU:s utvecklingspolitik.

Kvinna till Kvinna deltar också aktivt i följande internationella nätverk:

- EPLO, European Peacebuilding Liaison Office Gender, arbetsgrupp "Peace & Security"
- EMHRN, Euro-Mediterranean Human Rights Network, arbetsgrupp "Gender working group"
- IMMHR, The international Initiative on Maternal Mortality and HR
- AWID, Association for Women's Rights in Development
- EPNK, European Partnership for the Peaceful Settlement of the Conflict over Nagorno-Karabakh, Management Committee

Finansiella resurser

Kvinna till Kvinnas enskilt största bidragsgivare är Sida. Andra givare som stödjer Kvinna till Kvinna är Norska Utrikesdepartementet, Forum Syd, International Alert, Ungdomsstyrelsen, Holländska UD, Folke Bernadotteakademien, Radiohjälpen, Svenska Institutet, Europeiska Kommissionen och Arvsfonden. Kvinna till Kvinna är även förmånstagare hos Postkodstiftelsen. I Kvinna till Kvinnas verksamhetsberättelse finns information om hur mycket varje finansiär bidrar med³.

Det finns även företag som stödjer Kvinna till Kvinnas verksamhet genom pro bono-arbete. Konstnärer har också vid olika tillfällen haft Kvinna till Kvinna som förmånstagare, vid exempelvis försäljning av utvalda tavlor eller intäkter från musik. En annan stor del av den finansiella basen är individuella gåvogivare. Kvinna till Kvinnas insamling ökar varje år.

Frivilliga insatser

Eftersom Kvinna till Kvinna är en insamlingsstiftelse har den inga medlemmar. Organisationen har däremot volontärer, s.k. frivilliginformatörer som på olika sätt hjälper till att sprida information om Kvinna till Kvinna och om dess budskap. Frivilliginformatörerna bidrar också till Kvinna till Kvinnas insamlingsarbete.

5. Så vet Kvinna till Kvinna att organisationen gör framsteg

Kvinna till Kvinnas vision och tre mandat visar riktningen för organisationen. Kvinna till Kvinna har, som beskrivits, dessutom fem långsiktiga och strategiska mål för sitt arbete som varar för en femårsperiod. Den nuvarande femårsplanen (2011-2015) följs upp årligen av organisationens alla verksamhetsdelar.

Utöver Kvinna till Kvinnas femårsplan arbetar organisationen med uppföljning och utvärdering för att med hjälp av uppsatta mål och indikatorer inom varje program avgöra huruvida Kvinna till Kvinna och dess samarbetsorganisationer gör rätt

³ Kvinna till Kvinnas verksamhetsberättelse, 2014, <http://kvinnatillkvinna.se/wp-content/uploads/qbank/0a3df70393993583a13codd6686f3f32.pdf>

saker, om de gör det på rätt sätt och om de gör det de har sagt att de ska. Mål och indikatorer är specifika för varje program. Indikatorerna är både kvantitativa och kvalitativa och hjälper oss att mäta ett programs utveckling. De följs upp genom en rad olika metoder, till exempel genom samarbetsorganisationers rapportering, fältbesök, workshops och dialog där resultat utifrån målen fångas upp och diskuteras. Målen inom programmen är på olika lång sikt. Vissa är kopplade till specifika aktiviteter (såsom en utbildning i sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter) och resultat kan då mätas direkt i form av deltagares ökade kunskap på området. Andra är kopplade till långsiktig samhällsförändring, såsom ökad respekt för kvinnors rättigheter. Dessa resultat mäts över en längre tid.

Några exempel på mål och indikatorer inom de områden Kvinna till Kvinna jobbar:

Våld mot kvinnor (Exempel från Georgien)

Mål: Kvinna till Kvinns samarbetsorganisationer har förbättrat servicetjänster och medvetenheten för kvinnor och barn som utsatts för våld.

Indikatorer:

- Antalet kvinnor och barn som får stöd från Kvinna till Kvinns samarbetsorganisationer efter att ha utsatts för våld.
- Berättelser av män och kvinnor som deltar i kunskapshöjande utbildningar och möten som organiseras av Kvinna till Kvinns samarbetsorganisationer.
- Berättelser om påverkansarbete där relevanta aktörer har visat en ökad förståelse för könsbaserat våld.

Kvinnors deltagande i fredsprocesser (Exempel från Demokratiska Republiken Kongo)

Mål: Fler kvinnor i södra Kivu deltar aktivt i fredsbyggande på lokal och regional nivå.

Indikatorer:

- Antal utvalda kvinnor som har nya metoder för att övervinna hinder för att delta i fredsbyggande.
- Antal utvalda kvinnor som deltar i fredsbyggande insatser.
- Exempel på utvalda nyckelpersoner i beslutsfattande roller som har en positiv inställning till kvinnor i fredsbyggande.

Kvinnors politiska deltagande (Exempel från Kosovo)

Mål: Ökat deltagande av kvinnor i politiken och förbättrat samarbete mellan kvinnorrättsorganisationer och kvinnliga politiker.

Indikatorer:

- Antal kvinnor som kandiderar till/får beslutsfattande positioner i de lokala samhällen där samarbetsorganisationer arbetar.
- Uppfattningen bland samarbetsorganisationer om vilja och intresse hos kvinnliga politiker att föra en dialog med kvinnoorganisationer om kvinnors rättigheter och jämställdhet.

Kvinnors rättigheter (Exempel från Irak)

Mål: Kvinna till Kvinna:s samarbetsorganisationer har fått ökade kunskaper och färdigheter i att förespråka och lobba för kvinnors mänskliga rättigheter.

Indikatorer:

- Exempel på samarbetsorganisationer som bevakar tillämpningen av lagstiftning och relevant politik med hjälp av CEDAW och andra påverkansinstrument.
- Exempel på samarbetsorganisationer som aktivt lobbar mot könsbaserat våld - våld mot kvinnor på nationell nivå.
- Antal samarbetsorganisationer som bedriver lobbying för en förbättrad situation för kvinnliga människorättsförsvarare i Irak.

Utvärdering

Varje program utvärderas också mot sitt slut av externa utvärderare för att besvara samma frågor och för att lära Kvinna till Kvinna vilka resultat som programmet åstadkommit och vad Kvinna till Kvinna kan dra lärdom av för att förbättra programverksamheten. Dessa utvärderingar hjälper organisationen att se vad som fungerar bra och mindre bra och ligger till grund för utformningen av nästkommande program. Kvinna till Kvinna för alltid en dialog med sina givare om resultatet av utvärderingarna för att säkerställa att båda parter är överens om arbetets riktning och prioriteringar.